

FOTO: GIUSEPPE BIZZARI

35 poliser arbetar i favelan. De har utbildats i medborgerliga rättigheter, relationskunskap och hur man uppträder mot barn.

Alexandre de Sousa är chef över de poliser som patrullerar favelan.

Federica de Andreade bor i favelan Pavão-Pavãozinho och tänker rösta. Marcos de Andreade visar henne var. Söndagens val var områdets första på 24 år.

FAKTA

Favelorna

Favelorna i Rio började byggas av slavättlingar och migranter från landsbygden i början av 1900-talet. Familjerna hade inte råd att hyra bostad på stadsplanerad mark. Eftersom inga arkitekter eller stadsplanerare medverkat saknar favelorna gator och torg, vilket gör dem till utmärkta gömställen för stadens ligor. Ordet favela kommer från ett ogräs som växer på kullarna i nordöstra Brasilien.

Droger

Pavão-Pavãozinho är en av de mest vinstgivande favelorna för Röda kommandot. På grund av närheten till turisterna i Copacabana sålde ligan kokain för ungefär 12 miljoner kronor i månaden innan UPP tog över. Försäljningen fortsätter i dag, men på gatulangningsnivå.

Oklart ansvar

”Det är inte vår uppgift att bekämpa försäljningen. Vi ska se till att favelan tillhör samhället och inte knarkligan.”

Alexandre de Sousa, polischef.

”Det är inte vår uppgift att bekämpa försäljningen. Det är polisens uppgift.”

Alzira Amaral, nyvald ordförande i Pavão-Pavãozinho.

välja sin egen ledare

det börjar lätta nu. Kommunen har byggt en vårdcentral och en hiss som går ned till stranden i Ipanema. Staten har också gett pengar till en kurs där favelans unga ska få lära sig engelska. Tanken är att de ska söka jobb som turistguider till VM 2014 och OS 2016.

– Tidigare styrde knarkligan allt. De kunde skjuta en ordförande i föreningen om han eller hon inte gjorde som de ville. Vi har inte ockuperat favelan för att styra den. För mig kvittar det vem de väljer, även om jag förstas skulle bli glad om de inte röstar på Alzira eftersom hon fortfarande är kopplad till ligan, säger Alexandre de Sousa.

Polisens ockupation av de mest strategiskt belägna favelorna beskrivs som den mest lyckade säkerhetspolitiken i Rios historia.

Governören Sérgio Cabral hyllas i medierna och blev nyligen omvald till ytterligare en mandatperiod med 66 procent av delstatens röster bakom sig.

Hans idé är att urbanisera favelorna och göra dem till vilka bostadsområden som helst. El-, vatten-, gas- och kabeltevenätet ska legaliseras och kommunen ska ansvara för avlopp och sophämtning.

Den nya säkerhetspolitiken har gjort det dyrare att bo i en favela. Tidigare tjuvkopplade knarkligan elen, vattnet och kabeltevesignalen. Hushållen betalade högst några hundra kronor i månaden.

I dag måste hushållen betala samma avgifter som medelklassen i de stadsplanerade områdena. Hyrorna har också höjts.

– För mig var det bättre förr. Jag stördes inte mycket av ligan. De var schyssta och gav pengar till mediciner när min mamma var sjuk. Ibland köpte ligan också presenter till barnen. Och så var det billigare att bo här. Elen var mer eller mindre gratis, säger Maria da Conceição, som är 38 år.

– Jag ska rösta på Alzira. Lourdes da Silva är orolig över hyrorna.

– Det tar mig fem minuter att gå till jobbet härifrån. Om jag inte klarar det nya kostnadsläget får jag ge mig ut i förorten. Då kommer det att ta två timmar för mig att komma till jobbet.

Lourdes har alltid störts av knarkligans barnsoldater som hängit i grän-

”Det tar mig fem minuter att gå till jobbet härifrån. Om jag inte klarar det nya kostnadsläget får jag ge mig ut i förorten.”

Lourdes da Silva.

derna, rökt marijuana och pillat på sina maskingevär.

– Innan kunde ungarna hålla på och ha funkfester till fem på morgonen. Ingen kunde sova. Nu är det tyst klockan elva på kvällen.

Toppen av favelan kallas Vietnam. Här, i grönskan, hade ligan grävt sina tunnlar. Här ligger också en fotbollsplan där ligan avrättade personer som tjallade eller inte betalade sina skulder. Tioåriga Elias visar var de brukade ställa upp sina offer.

– Ser ni, kulhålen sitter kvar. Ibland hade de högkalibrig ammunition. Kulorna genomborrade målstolparna. Jag är glad att de inte är här längre.

Klockan går mot fem och det är dags att räkna rösterna. Valförrättaren öppnar den tejpade pappkartongen och skakar ut rösterna.

Proceduren övervakas av Faferj, organisationen som samordnar stadsdelsföreningarna i delstatens över tusen favelor. Valdeltagandet är lågt. Endast 984 personer har röstat. Det är knappt en fjärdedel av de röstberättigade invånarna i Pavão-Pavãozinho.

– Demokrati tar tid, säger Rossini Diniz, ordförande för Faferj.

Valförrättaren ställer sig framför anslagstavlan och prickar av rösterna. Efter en halvtimme är allt klart:

Kandidat nummer fyra, Alzira, får 403 av rösterna. Det hjälper inte att de tre andra kandidaterna sammanlagt fått en majoritet av rösterna. 53-åriga Alzira behåller makten över Pavão-Pavãozinho.

– Vad var det jag sa! Vad var det jag sa, utbrister hon och kramas om av sina kampanjmedarbetare.

Dagen efter sitter demokratiförespråkaren Matu på sin arbetsplats i en förening som arbetar för mänskliga rättigheter i Brasilien.

– Alltså, jag förstår inte. Först gnäller alla på att inget blivit gjort de senaste tjugo åren. Och så får de en chans att rösta in nytt folk. Så väljer de samma person som alltid. Men jag ger inte upp. Nästa val är om fyra år. Då ska jag vinna.

BRASILIEN

TEXT: HENRIK BRANDÃO JÖNSSON
utland
@sydsvenskan.se

